
BIJLAGE 11 DUURZAAM INKOPEN T.B.V. HET PRIMAIRE PROCES DLG

BIJLAGE 11 DUURZAAM INKOPEN T.B.V. HET PRIMAIRE PROCES DLG

Duurzaam inkopen tbv het primaire proces van DLG

Senter Novem heeft 45 productgroepen beschreven waaruit DLG de 15 belangrijkste heeft geselecteerd voor het primaire proces. De overige hebben geen relatie met inrichting van het landelijk gebied.

Van de 15 productgroepen staan de **minimum eisen** beschreven op de volgende pagina's. Voor een deels zijn de eisen per productgroep gerangschikt (bijv. gemaal, verkeersregelinstanties, riolering). Een ander deel is per duurzaamheidseis beschreven, zoals vrijkomende stoffen. Vrijkomende stoffen komen in een aantal productgroepen voor (bij riolering, gemalen, sloop, wegen, enz.) maar worden als één groep beschreven.

De **gunningscriteria** van de 15 productgroepen (de aanbidders kunnen zich onderscheiden door de mate van duurzaamheid die zij aanbieden) worden voorlopig niet toegepast. Het onderscheidend vermogen van de gunningscriteria is op dit moment nog niet of moeilijk meetbaar. Daarnaast is nog niet duidelijk hoe zwaar we de gunningscriteria mee kunnen wegen bij een aanbesteding. DLG gaat komend jaar samen met andere partijen pilots op deze duurzaamheids gunningscriteria uitvoeren.

Uitzondering: de minimeisen van de productgroep "ontwerp houten constructies" zijn niet bruikbaar in de GWW werken. Daarom zijn de minimeisen voor deze productgroep vooralsnog niet opgenomen.

RAW-UAV of UAVgc

De teksten van de duurzaamheidscriteria zijn bij alle productgroepen voor beide contractvormen gelijk. De eisen aan de bewijsvoering zijn echter wel verschillend. Bij RAW bestekken wordt verwezen naar de Standaard en UAV waar de opdrachtgever goedkeuring moet verlenen. Bij de UAVgc contracten wordt naar de UAVgc verwezen en is sprake van toetsing en acceptatie.

Verkeersregelinstallaties

1. Bij nieuwbouw VRI of complete vervanging van VRI's

- a. Diminrichting
 - i. Moet een regeltoestel met diminrichting toegepast worden, conform paragraaf 2, lid 4 van de Regeling Verkeerslichten van 28 augustus 2001.
- b. Energiezuinige lichtbronnen
 - i. Moeten klasse II lichtbronnen, zoals bedoeld in de "Grensvlakdefinitie" Uitgave 3-2, januari 2004 van de ASTRIN (association traffic industries in the Netherlands), worden geïnstalleerd.

2. Bij bestaande VRI

- a. Diminrichting
 - i. moet een diminrichting worden toegepast als dit technisch mogelijk is en als de roodlicht- en lampbewaking blijven functioneren.
 - b. Energiezuinige lichtbronnen
 - i. moeten klasse II lichtbronnen, zoals bedoeld in de "Grensvlakdefinitie" Uitgave 3-2, januari 2004 van de ASTRIN, worden geïnstalleerd als het regeltoestel de technische mogelijkheden hiervoor heeft. Het regeltoestel is geschikt als het beschikt over een diminrichting en als de roodlicht- en lampbewaking blijven functioneren.
- of
- ii. Moeten klasse I lichtbronnen geïnstalleerd worden, zoals bedoeld in de hiervoor genoemde "Grensvlakdefinitie" van de ASTRIN, als het regeltoestel niet geschikt is voor toepassing van klasse II lichtbronnen.

Eisen aan bewijsmiddelen

De opdrachtnemer overlegt vooraf de fabrieksgegevens van de te leveren materialen ter goedkeuring aan de opdrachtgever op grond van UAV paragraaf 17 lid 1.

Of

De opdrachtnemer overlegt vooraf de fabrieksgegevens van de te leveren materialen ter acceptatie aan de opdrachtgever op grond van UAVgc artikel 12.

Toelichting op de eis

Minimumeis

1. **Diminrichting**

Nagegaan moet worden of de kosten van diminrichting opwegen tegen de duurzaamheidswinst.
2. **Reclameverlichting en scheepvaartseinen**

De criteria voor reclameverlichting en scheepvaartseinen zijn helemaal (zowel selectie – als gunningcriteria) buiten beschouwing gelaten omdat deze nauwelijks voorkomen in DLG bestekken.

Instructie voor toezicht

Indien het een bestek onder de UAV betreft moet de opdrachtnemer deze bouwstof laten goedkeuren overeenkomstig 17 van de UAV 89.

Of

Indien het een opdracht onder de UAVgc betreft moet de opdrachtnemer de bouwstof ter acceptatie aan de opdrachtgever voorleggen overeenkomstig art. 12 van de UAVgc.

Gemalen

1. Rendement

1.1. Indien het gemaal als geheel wordt ingekocht

Het systeem moet een energierendement hebben van minimaal% in het bedrijfspunt/de bedrijfspunten en een opvoerhoogte van meter waterkolom (mwk) gedurende een periode van jaar.

1.2. Indien het gemaal in onderdelen wordt ingekocht

1.2.1. Eisen aan de pomp

Het hydraulisch rendement van de pomp is minimaal [X]% bij het bedrijfspunt [X] m³/min en statische opvoerhoogte van [X] mwk.

1.2.2. Eisen aan de elektromotor

Het rendement van een droog opgestelde elektromotor van een pompinstallatie gemeten volgens IEC 60034-2-1:2007-09 moet groter zijn dan 95%. Voor elektromotoren tot 90kW voldoet een klasse EFF₁ motor.

1.2.3. Eisen aan het ventilatiesysteem

Het ventilatiesysteem voldoet ten minste aan klasse SFP 2 volgens EN 13779.

2. Smeermiddelen

Het gemaal en de verschillende onderdelen dienen geschikt te zijn voor gebruikmaking van smeeroïlen, (hydrauliek)oliën en vetten met de volgende eigenschappen*:

2.1. Afbreekbaarheid

Eenvoudig biologische afbreekbaar. Dit betekent dat de uiteindelijke biologische afbreekbaarheid groter is dan 60% volgens OESO 301 B, C, DDT, F of groter dan 70% volgens OESO 301 A en EG, of wanneer de primaire biologische afbreekbaarheid groter is dan 90% volgens CEC-L-33-A-93 **én**

2.2. Toxiciteit

Niet-toxisch zijn volgens klasse II. Dit betekent dat de acute aquatische toxiciteit (EC/LC₅₀) niet groter is dan 100 mg/l, volgens zowel OECD 2.01 als OECD 2.02 **én**

2.3. R-zinnen

Indien R-zinnen van toepassing zijn (vermeld op productveiligheidsblad) dan mag het product niet één, meerdere of combinaties van de volgende R-zinnen bevatten volgens EG-richtlijn 1999/45 EG: R39, R40, R42, R43, R45, R46, R48, R49, R60, R61, R62, R63, R64 en R68 verplaatsen

*Indien ook Beheer en Onderhoud onderdeel uitmaken van het contract vervang dan deze zin door:

"Alle smeeroïlen, (hydrauliek)oliën en vetten die gebruikt worden voor het gemaal en zijn onderdelen dienen te voldoen aan de onderstaande eisen:

Eisen aan bewijsmiddelen

Rendement

Opgave van het rendement door de opdrachtnemer, gebaseerd op berekeningen, hydraulisch modelonderzoek, fabrieksgegevens en/of ervaring worden vooraf ter goedkeuring aan de opdrachtgever voorgelegd op grond van UAV paragraaf 17 lid 1.

Of

Opgave van het rendement door de opdrachtnemer, gebaseerd op berekeningen, hydraulisch modelonderzoek, fabrieksgegevens en/of ervaring worden vooraf ter acceptatie aan de opdrachtgever voorgelegd op grond van UAVgc artikel 12.

Smeermiddelen

Verklaring van de opdrachtnemer gebaseerd op fabrieksgegevens en/of ervaring worden vooraf ter goedkeuring aan de opdrachtgever voorgelegd op grond van UAV paragraaf 17 lid 1.

Of

Verklaring van de opdrachtnemer gebaseerd op fabrieksgegevens en/of ervaring worden vooraf ter acceptatie aan de opdrachtgever voorgelegd op grond van UAVgc artikel 12.

Producten die in het bezit zijn van de 'Zweedse Standaard SS155434 of SS155470 Klasse A, B of C', 'de NF Environnement Mark Blauwer Engel RAL-UZ 79 of RAL-UZ 64', 'De Witte Zwaan (NS/ Nordic Swan 4.4)' of 'Europees Ecolabel' voldoen in ieder geval aan de eisen van de hier gedefinieerde klasse II.

Instructie voor toezicht

Indien het een bestek onder de UAV betreft moet de opdrachtnemer deze bouwstof laten goedkeuren overeenkomstig 17 van de UAV 89.

Of

Indien het een opdracht onder de UAVgc betreft moet de opdrachtnemer de bouwstof ter acceptatie aan de opdrachtgever voorleggen overeenkomstig art. 12 van de UAVgc.

Voertuigen op het werk

Voor de GWW- en Bouwproductgroepen hoeven de huidige transportcriteria (inhuur van mobiele werktuigen en inhuur zware voertuigen) niet verplicht meegenomen te worden om de doelstelling voor duurzaam inkopen te behalen. Daarmee zijn de criteria voor mobiele werktuigen buiten werking gesteld en hoeven niet toegepast te worden.

Komt uit Senter Novem productgroepen transportdiensten, riolering

Alle voertuigen van de aannemer (en zijn evt. onderaannemers) die ingezet worden op dit werk en zich op het werkterrein bevinden dienen te voldoen aan de volgende eisen:

1. Eisen aan lichte voertuigen (tot 3500 KG)

1.1. emissie norm

De voor de uitvoering van de opdracht in te zetten voertuigen lichter dan of gelijk aan 3500 kg voldoen aan de Euro-4 norm.

1.2. roetfilter

De voor de uitvoering van de opdracht in te zetten dieselveertuigen beschikken over de volgende voorziening voor beperking van emissie van fijnstof:

1.2.1. roetfilter affabriek
of

1.2.2. Indien roetfilter affabriek niet leverbaar: retrofit of een installatie met een ten minste gelijkwaardige werking.

2. Eisen aan zware voertuigen (> 3500 KG)

2.1. emissie norm

De voor de uitvoering van de opdracht in te zetten voertuigen zwaarder dan 3500 kg voldoen tenminste aan de Euro-III norm

2.2. roetfilter

De voor de uitvoering van de opdracht in te zetten dieselveertuigen beschikken over de volgende voorziening voor beperking van emissie van fijnstof:

2.2.1. roetfilter affabriek
of

2.2.2. Indien roetfilter affabriek niet leverbaar: retrofit of een installatie met een ten minste gelijkwaardige werking.

Eisen aan bewijsmiddelen

Emissie en roetfilter

De opdrachtnemer houdt een logboek bij van al zijn voertuigen (incl. die van zijn onderaannemers) die ingezet worden op dit werk en op het werkterrein aanwezig zijn. In dit logboek dient per voertuig aangegeven te zijn welke emissienorm het voertuig heeft en tevens of het beschikt over een roetfilter. Een kopie van de typegoedkeuringpapieren dient in het logboek aanwezig te zijn.

Dit logboek dient te allen tijde voor de opdrachtgever ter inzage te zijn.

Toelichting op de eis

Het gaat hier om voertuigen die voor het werk worden ingezet. Zo betreft het wél de bedrijfsauto van de opzichter waarmee hij op het werk rondrijdt maar niet de privé auto's waarmee werknemers naar het werkterrein toekomen. Het gaat om voertuigen van de aannemer of voertuigen van een partij waarmee de aannemer een onderaannemerscontract heeft. Dus wél de voertuigen van de onderaannemer en ingehuurde loonwerker maar niet de vrachtauto van toeleveranciers die bij buizen of zand komt brengen.

Instructie voor toezicht

De directie verwerkt het aan haar ter beschikking gestelde logboek "voertuigen op het werk" in het weekrapport overeenkomstig paragraaf 27 lid 1 vierde gedachtestreepje van de UAV.

Of

De opdrachtgever (of namens haar, haar adviseur) toetst het aan haar ter beschikking gestelde logboek "voertuigen op het werk" overeenkomstig het toetsingsplan overeenkomstig art. 11 van de UAVgc.

Mobiele diesel werktuigen

Voor de GWW- en Bouwproductgroepen hoeven de huidige transportcriteria (inhuur van mobiele werktuigen en inhuur zware voertuigen) niet verplicht meegenomen te worden om de doelstelling voor duurzaam inkopen te behalen. Daarmee zijn de criteria voor mobiele werktuigen buiten werking gesteld en hoeven niet toegepast te worden.

Komt uit Senter Novem productgroep riolering

1. Emissie eisen

De door de aannemer (en zijn onderaannemers) bij uitvoering van werkzaamheden in te zetten mobiele dieselwerktuigen voldoen minimaal aan de emissie-eisen overeenkomend met de fasen uit de volgende tabel:

			EIS
Vermogen 18-75 kW	Gebruik binnen bebouwde kom	Gebruik < 8 uur per etmaal	Fase II
		Gebruik > 8 uur per etmaal	Fase II met roetfilter
	Gebruik buiten bebouwde kom	Gebruik < 8 uur per etmaal	Fase I
		Gebruik > 8 uur per etmaal	Fase I
Vermogen 75-560 kW	Gebruik binnen bebouwde kom	Gebruik < 8 uur per etmaal	Fase II met roetfilter
		Gebruik > 8 uur per etmaal	Fase II met roetfilter
	Gebruik buiten bebouwde kom	Gebruik < 8 uur per etmaal	Fase I
		Gebruik > 8 uur per etmaal	Fase II

2. gebruikershandleiding

Indien een gebruiksprotocol voor de machines door de leveranciers geleverd is, dient deze bekend te zijn bij de gebruiker van de machine.

Eisen aan bewijsmiddelen

Logboek emissienormen en roetfilter

De opdrachtnemer houdt een logboek bij van al zijn mobiele werktuigen (incl. die van zijn onderaannemers) die op het werkerrein aanwezig zijn. In dit logboek dient per voertuig aangegeven te zijn welke emissienorm het voertuig heeft en of het beschikt over een roetfilter. Een kopie van de typegoedkeuringpapieren dient in het logboek aanwezig te zijn.

Logboek gebruiksprotocollen

In dit logboek vermeldt de opdrachtgever welke op het werk in te zetten werknemers bekend zijn met welke gebruiksprotocollen.

Deze logboeken dienen te allen tijde voor de opdrachtgever ter inzage te zijn.

Instructie voor toezicht

De directie verwerkt het aan haar ter beschikking gestelde logboek "mobiele diesel werktuigen" in het weekrapport overeenkomstig paragraaf 27 lid 1 vierde gedachtestreepje van de UAV.

Of
De opdrachtgever (of namens haar, haar adviseur) toetst regelmatig het aan haar ter beschikking gestelde logboek "mobiele diesel werktuigen" overeenkomstig het toetsingsplan overeenkomstig art. 11 van de UAVgc.

Conserveringswerken

1. Verven en coatings, VOS waarde

Het conserveringssysteem moet worden opgebouwd met conserveringsproducten waarvan het aandeel vluchtige organische stoffen* (VOS) onderstaande grenswaarden per liter conserveringsproduct niet overschrijdt. Onder conserveringssysteem wordt verstaan: het samenstel van bij de conserveringsopdracht te gebruiken conserveringsproducten en de toepassing daarvan bij de conserveringswerkzaamheden.

C. MAXIMUM VOC CONTENT LIMIT VALUES FOR PROTECTIVE COATINGS

	Product Subcategory	VOC limit – g/l(*) (from 1.1.2012)	
a	Multi-pack primers and intermediates	290	
b	Zinc primers	460	
c	1-pack primers and intermediates	420	
d	Multi-pack finishes	420	
e	1-pack finishes	440	
f	Tank linings	370	
g	Intumescent coatings	Solvent borne	440
		Water borne	140

(*) g/l ready for use.

2. lood-chromaat houdende pigmenten

In toe te passen conserveringsproducten mogen geen lood- of chromaathoudende pigmenten zijn verwerkt.

* Een vluchtige organische verbinding (VOS) is een organische verbinding die, onder normale druk, een kookpunt (of beginkookpunt) heeft dat lager is dan of gelijk aan 250 oC.

Eisen aan bewijsmiddelen

De opdrachtnemer stelt een overzicht op van alle conserveringsmiddelen die worden gebruikt. Per middel wordt de productnaam, de samenstelling en de leverancier vermeld en waar het product wordt toegepast. Tevens verklaart de opdrachtnemer of dit product voldoet aan de eisen tav vluchtige stoffen en lood-chromaat afwezigheid.

Dit overzicht en de verklaring worden vooraf ter acceptatie aan de opdrachtgever voorgelegd op grond van UAV paragraaf 17 lid 1.

Of

Dit overzicht en de verklaring worden vooraf ter acceptatie aan de opdrachtgever voorgelegd op grond van UAVgc artikel 12.

Instructie voor toezicht

Indien het een bestek onder de UAV betreft moet de opdrachtnemer deze bouwstof laten goedkeuren overeenkomstig 17 van de UAV 89.

Of

Indien het een opdracht onder de UAVgc betreft moet de opdrachtnemer de bouwstof ter acceptatie aan de opdrachtgever voorleggen overeenkomstig art. 12 van de UAVgc.

Straatmeubilair

1. Verduurzamingsmiddelen van hout

Indien straatmeubilair onderdelen van hout bevat dienen deze niet behandeld met op koperverbindingen gebaseerde verduurzamingsmiddelen te zijn.

2. Verven, beitsen etc

- Voor **verven met een spreidend vermogen van ten minste 15 m²/l** bedraagt het VOS* gehalte (excl. water) maximaal 250 g/l (met een dekkraft van 98%).
- Voor **vernissen die worden toegepast op hout**, bedraagt het VOS gehalte (excl. water) maximaal 250 g/l (met een dekkraft van 98%).
- Voor **overige verfproducten** (vernissen, houtbeitsen, (vloer)coatings, (vloer)verven en verwante producten) bedraagt het VOS gehalte (excl. water) maximaal 180 g/l.

3. Recyclede Kunststoffen

- Voor straatmeubilair waarvan meer dan 5 % van de massa van het eindproduct uit kunststoffen bestaat, moet van de totale hoeveelheid kunststoffen tenminste 90% (gewichtsprocenten binnen een product)) recycled materiaal zijn. Voor straatmeubilair is dit post-consumer materiaal, bij speeltoestellen mag ook pre-consumer materiaal gebruikt worden.

Post-consumer materiaal is afkomstig uit producten of toepassingen die zijn gebruikt voor hun oorspronkelijke doel, Pre-consumer kunststof is kunststof dat vrijkomt als restmateriaal uit het productieproces

* Een vluchtige organische verbinding (VOS) is een organische verbinding die, onder normale druk, een kookpunt (of beginkookpunt) heeft dat lager is dan of gelijk aan 250 °C.

Eisen aan bewijsmiddelen

Verven beitsen, coatings etc

De opdrachtnemer stelt een overzicht op van alle verven, beitsen, coatings etc die worden gebruikt. Per middel wordt de productnaam, de samenstelling en de leverancier vermeld en waar het product wordt toegepast. Tevens verklaart de opdrachtnemer of dit product voldoet aan de eisen tav vluchtige stoffen en afwezigheid van koperverbindingen bij hout.

Het overzicht en de verklaring worden vooraf ter goedkeuring aan de opdrachtgever voorgelegd op grond van UAV paragraaf 17 lid 1.

Of
Het overzicht en de verklaring worden vooraf ter acceptatie aan de opdrachtgever voorgelegd op grond van UAVgc artikel 12..

Kunststof

De opdrachtnemer stelt een overzicht op van de objecten van het straatmeubilair en van de onderdelen per object waarvan meer dan 5 % van de massa van het eindproduct uit kunststoffen bestaat en toont aan dat het voldoet aan het gestelde is onder 3.

Dit overzicht wordt vooraf ter goedkeuring aan de opdrachtgever voorgelegd op grond van UAV paragraaf 17 lid 1.

Of
Dit overzicht wordt vooraf ter acceptatie aan de opdrachtgever voorgelegd op grond van UAVgc artikel 12.

Instructie voor toezicht

Indien het een bestek onder de UAV betreft moet de opdrachtnemer deze bouwstof laten goedkeuren overeenkomstig paragraaf 17 van de UAV 89.

Of

Indien het een opdracht onder de UAVgc betreft moet de opdrachtnemer de bouwstof ter acceptatie aan de opdrachtgever voorleggen overeenkomstig art. 12 van de UAVgc.

Staalconstructies

Komt uit Senter Novem productgroepen waterbouwkundige constructies

1. Ontwerp

Indien ontwerp of ontwerpdetailerings-activiteiten van staalconstructies plaatsvinden, dienen die te voldoen aan onderstaande duurzaamheidsprincipes:

- 1.1. De staalconstructie is zo ontworpen dat er geen(hemel)water in kan blijven staan en vuil zich kan ophopen
- 1.2. In de staalconstructie zijn scherpe randen afgerond.

Eisen aan bewijsmiddelen

Het ontwerp van staalconstructies wordt door de opdrachtnemer ten bewijze aan de opdrachtgever voorgelegd.

Instructie voor toezicht

Indien het een bestek onder de UAV uitgevoerd gaat worden moet het ingenieursburo de ontwerpprincipes toepassen in het ontwerp.

Of

Indien het een opdracht onder de UAVgc betreft moet de opdrachtnemer het ontwerp ter acceptatie aan de opdrachtgever voorleggen overeenkomstig art. 12 van de UAVgc.

Sloopwerkzaamheden

1. BRL SVMS -007

Indien sloopwerkenheden plaatsvinden dient die werkwijze conform BRL SVMS-007 (Beoordelingsrichtlijn Veilig en Milieukundig Slopen) uitgevoerd te worden.

2. Voorsloop bij gebouwen

De opdrachtnemer verplicht zich tot het uitvoeren van een voorsloop en maakt hiervoor een scheidingsplan. Hij dient het gebouw van niet-constructieve niet-steenachtige materialen te ontdoen en hij dient producten en materialen die in zijn geheel kunnen worden hergebruikt, af te zetten bij daarvoor toegeruste bedrijven.

Sloopplan

De opdrachtnemer stelt hiervoor een sloopplan op waarin de her te gebruiken materialen en producten opgesomd worden en de bedrijven waarnaar deze materialen en producten worden afgezet.

Eisen aan bewijsmiddelen

BRL SVMS-007

1. De opdrachtnemer overlegt een werkaanvraagbeoordeling conform BRL SVMS- 007.
2. De opdrachtnemer overlegt een certificaat SVMS-007.

Sloopplan

Indien het een RAW bestek is

De opdrachtnemer stelt een sloopplan, waarin het scheidingsplan is verwerkt op en legt dit ter goedkeuring voor aan de opdrachtgever. Het sloopplan is een plan in de zin van hfd 11.03 van de RAW standaardbepalingen.

Of

Indien het een bestek zonder RAW, maar wel onder UAV89

De opdrachtnemer stelt een sloopplan, waarin het scheidingsplan is verwerkt op en legt dit ter goedkeuring voor aan de opdrachtgever. Het sloopplan is een plan in de zin van

paragraaf 26 UAV89.

Of

Indien het een UAVgc

De opdrachtnemer stelt een sloopplan, waarin het scheidingsplan is verwerkt op en legt dit ter acceptatie voor aan de opdrachtgever overeenkomstig artikel 12.

Instructie voor toezicht

Indien het een **niet-RAW**- bestek onder de UAV betreft moet de opdrachtnemer het sloopplan laten goedkeuren overeenkomstig hoofdstuk 11.03 van de RAW standaardbepalingen.

Of

Indien het een **RAW- bestek onder de UAV** betreft moet de opdrachtnemer het sloopplan laten goedkeuren overeenkomstig paragraaf 26 van de UAV 89.

Of

Indien het een **opdracht onder de UAVgc** betreft moet de opdrachtnemer het sloopplan ter acceptatie aan de opdrachtgever voorleggen overeenkomstig art. 12 van de UAVgc.

Openbare verlichting

Bij ontwerp, levering en installatie bij nieuwbouw en volledige vervanging van armaturen en lampen dient aan de volgende eisen te worden voldaan:

1. Energielabel

De OVL-installatie moet ten minste voldoen aan de energieprestatie van label D van de Handleiding energielabeling openbare verlichting, april 2009 van de NSVV en SenterNovem.

2. Dimbaarheid

2.1. Langs verkeerswegen

De OVL-installatie moet dimbaar zijn.

2.2. in woon- en verblijfsgebieden

De OVL-installatie moet technisch geschikt zijn om gedimd te worden.

Eisen aan bewijsmiddelen

De opdrachtnemer overlegt vooraf de fabrieksgegevens van de te leveren materialen ter goedkeuring aan de opdrachtgever op grond van UAV paragraaf 17 lid 1.

Of

De opdrachtnemer overlegt vooraf de fabrieksgegevens van de te leveren materialen ter acceptatie aan de opdrachtgever op grond van UAVgc artikel 12.

Instructie voor toezicht

Indien het een bestek onder de UAV betreft moet de opdrachtnemer deze bouwstof laten goedkeuren overeenkomstig 17 van de UAV 89.

Of

Indien het een opdracht onder de UAVgc betreft moet de opdrachtnemer de bouwstof ter acceptatie aan de opdrachtgever voorleggen overeenkomstig art. 12 van de UAVgc.

Vrijkomende materialen

Plan voor vrijkomende materialen

De opdrachtnemer dient een plan voor vrijkomende materialen te maken waarin in ieder geval de volgende onderdelen worden beschreven:

- Werkvolgorde en werkmethode
- Te nemen veiligheidsvoorzieningen en veiligheidsmaatregelen
- Wijze van laden, vervoeren en lossen van vrijgekomen materialen
- Plaats van bestemming van vrijgekomen materialen.

De opdrachtnemer dient de materialen zo duurzaam mogelijk te verwerken, de voorkeursvolgorde voor vrijkomende materialenstaat in de ladder van Lansink. Des te hoger in de ladder des te duurzamer wordt omgegaan met vrijkomende materialen.

1. Preventie
2. Producthergebruik
3. Materiaalrecycling
4. Verbranding met energierecuperatie
5. Verbranding
6. storting

voor de volgende materiaalgroepen worden specifieke regels gesteld:

1. asbest

Bij verwerking van asbest is de BRL 5050 van toepassing.

2. teerhoudend asfalt

Teerhoudend asfalt(granulaat) moet worden afgevoerd naar een op basis van de Wet Milieubeheer vergunde be- en verwerkingsinrichting in Nederland voor de thermische reiniging van het teerhoudend materiaal.

3. PVC en PE

Indien een product niet in het werk kan worden hergebruikt dan dienen uitgekomen en vrijgekomen materialen van PVC en PE afgevoerd te worden naar een erkende inrichting. Indien het PVC en PE buizen en leidingsystemen betreft, dienen die te worden afgevoerd met gebruikmaking van het Buizen Inzamel Systeem (BIS) ten behoeve van een gesloten ketenbeheer en recycling.

4. Kabels en leidingen

Indien het materiaal niet binnen het wettelijk kader in het werk kan worden toegepast dienen kabels en leidingen afgevoerd te worden naar gecertificeerde kabel-inzamelbedrijven.

5. Steenachtig materiaal

Indien steenachtige vrijkomende stoffen worden gebroken, dienen deze stoffen te worden gebroken conform BRL 2506. Ook indien met een mobiele breker wordt gewerkt dient gewerkt te worden volgens deze BRL.

6. Grond en zand

Grond en zand dienen hergebruikt te worden binnen het kader van het bouwstoffenbesluit.

Overige stoffen

Alle andere vrijkomende stoffen dienen verwerkt te worden volgens geldende wet- en regelgeving. Indien er geen specifieke wet- en regelgeving van toepassing is dienen de stoffen afgevoerd te worden naar erkende inrichtingen.

Eisen aan bewijsmiddelen

Vrijkomende materialen plan

Het vrijkomende materialen plan dient ter goedkeuring / acceptatie aan de opdrachtgever te worden voorgelegd.

Indien het een RAW bestek is

De opdrachtnemer stelt een plan voor de vrijkomende materialen op en legt dit ter goedkeuring voor aan de opdrachtgever. Het plan voor vrijkomende stoffen is een plan in de zin van hfd 11.03 van de RAW standaardbepalingen.

Of

Indien het een UAVgc

De opdrachtnemer stelt een plan voor de vrijkomende materialen, waarin het scheidingsplan is verwerkt op en legt dit ter acceptatie voor aan de opdrachtgever overeenkomstig artikel 12.

Instructie voor toezicht

Indien het een RAW- bestek onder de UAV betreft moet de opdrachtnemer het plan voor vrijkomende materialen laten goedkeuren overeenkomstig hfd 11.03 van de standaard bepalingen.

Of

Indien het een opdracht onder de UAVgc betreft moet de opdrachtnemer het sloopplan ter acceptatie aan de opdrachtgever voorleggen overeenkomstig art. 12 van de UAVgc.

Logboek van vrijkomende materialen

De opdrachtnemer houdt een logboek bij van vrijkomende materialen waarin staat aangegeven

- welke materialen vrijkomen
- hoe de wet- en regelgeving voor deze materialen wordt nageleefd,
- op welke wijze het transport van deze materialen plaatsvindt
- en het bevat de bewijzen van de overdracht aan erkende inrichtingen.

Instructie voor toezicht

De directie verwerkt het aan haar ter beschikking gestelde logboek "vrijkomende materialen" in het weekrapport overeenkomstig paragraaf 27 lid 1 vierde gedachtestreepje van de UAV.

Of

De opdrachtgever (of namens haar, haar adviseur) toetst regelmatig het aan haar ter beschikking gestelde logboek "vrijkomende materialen" overeenkomstig het toetsingsplan overeenkomstig art. 11 van de UAVgc.

Beheers- en onderhoudsplan

Tijdens de ontwerpfase dient een beheers- en onderhoudsplan gemaakt te worden voor de volgende onderdelen van het werk (verwijderen wat niet van toepassing is):

- Kabels en leidingen
- Kunstwerken
- Riolering
- Waterbouwkundige constructies
- Wegen
- Gemaal
-

..

In het B&O plan zijn de onderhoudsmaatregelen beschreven die vereist zijn voor de instandhouding van het gemaal/...../...../..... Het plan beschrijft de wijze van beheer en onderhoud, nodig om de duurzame aspecten van het gemaal/...../...../..... in stand te houden. [nader in te vullen door de inkoper] Het plan bestaat in ieder geval uit de volgende onderdelen:

1. beschrijving van de in acht te nemen beheermaatregelen met inspectieintervallen voor een periode van XX jaar, met bijbehorende instructies (ten minste beschrijving inspectiepunten, methodes, inschatting aantal metingen);
2. beschrijving van de in acht te nemen onderhoudsintervallen voor een periode van ,,,, jaar, met bijbehorende instructies (ten minste beschrijving onderhoudswerkzaamheden en beschrijving benodigde materialen en inschatting aantal metingen en eventuele relatie met andere werkzaamheden waarvoor bijvoorbeeld grondverzet gewenst is).

Toelichting Beheer en onderhoudsplan

De opdrachtgever moet de toekomstige eigenaar / beheerder betrekken in de ontwerpfase en hun instemming met het B&O plan bewerkstelligen.

Hout

De teksten die gebruikt kunnen worden om duurzaam geproduceerd hout te eisen volgen zo spoedig mogelijk. Zie document bestekbepalingen duurzaam hout feb 2010

Criterium duurzaam hout:

<p>Minimumeis duurzaam hout</p>	<p>Te leveren hout of hout verwerkt in te leveren (hout)producten, [optioneel voor werken: voor zover die dienen ten behoeve van de realisatie van het werk en deze in het werk achterblijven], dient aantoonbaar duurzaam geproduceerd te zijn.</p> <p>Onder aantoonbaar duurzaam geproduceerd hout wordt verstaan: hout dat voldoet aan de Dutch Procurement Criteria for Timber ten aanzien van duurzaam bosbeheer en de handelsketen, volgens de bijbehorende beoordelingsmethode, zoals op 24 juli 2008 vastgesteld door de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. De criteria zijn te vinden op www.tpac.smk.nl, onder: "Documents".</p> <p><u>Bewijsmiddelen:</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. De bij deze inschrijving te voegen verklaring van inschrijver dat aan deze minimumeis wordt voldaan, met bijgevoegd:<ul style="list-style-type: none">• een verklaring waarin wordt aangegeven onder welk certificatiesysteem het hout wordt geleverd en waaruit blijkt dat aan deze minimumeis wordt voldaan. Indien het hout geleverd wordt onder een certificatiesysteem dat is goedgekeurd door TPAC wordt in ieder geval aan deze minimumeis voldaan. Een overzicht van goedgekeurde systemen vindt u op www.tpac.smk.nl of www.inkoopduurzaamhout.nl. Als hulpmiddel bij het leveren van bewijs voor certificatiesystemen die nog niet getoetst zijn door TPAC kan de inschrijver gebruik maken van de volgende onderling samenhangende documenten:<ul style="list-style-type: none">- Dutch Framework for Evaluating Evidence of compliance;- Annex 1: Category A Evidence;- Application form for system managers;- Assessment matrix for system managers.Deze documenten zijn te vinden op www.inkoopduurzaamhout.nl en op www.tpac.smk.nl. <p>OF</p> <ul style="list-style-type: none">• ander bewijs, voorzien van uitgebreide gedocumenteerde en op authenticiteit verifieerbare informatie, waaruit blijkt dat het te gebruiken hout aantoonbaar duurzaam is geproduceerd in hiervoor bedoelde zin. Als hulpmiddel bij het leveren van het bewijs kan de Inschrijver gebruik maken van de volgende onderling samenhangende documenten:<ul style="list-style-type: none">- Dutch Framework for Evaluating Evidence of compliance;- Annex 2 Category B Evidence;- Appendix 1 Checklist Supply Chain met bijbehorende Guidance;- Appendix 2 Checklist Legality met bijbehorende Guidance;- Appendix 3 Checklist Sustainable Forest management inclusief GuidanceDeze documenten zijn te vinden op www.inkoopduurzaamhout.nl en www.tpac.smk.nl
---------------------------------	---

Toelichting voor inkoper	<p>Juridische kanttekeningen bij het gebruik van deze eis vindt u onderaan deze pagina.</p> <p>Ter ondersteuning van overheidsinkopers en leveranciers heeft de Timber Procurement Assessment Committee (TPAC), een onafhankelijk commissie van experts, vastgesteld welke certificatiesystemen in ieder geval aan de Dutch Procurement Criteria for Timber voldoen. De groeiende lijst met goedgekeurde certificatiesystemen is te vinden op www.tpac.smk.nl en www.inkoopduurzaamhout.nl.</p> <p>Andere door de inschrijver aangeboden "gelijkwaardige" vormen van bewijs moeten ook in overweging worden genomen. De inkoper kan desgewenst dit andere bewijs voorleggen aan de TPAC.</p> <p><u>Verificatie van bewijsmiddelen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ingeval van certificaat: inwinnen van nadere informatie bij de certificerende instelling die het document afgaf. • Alle overige bewijs kan voorgelegd worden aan de TPAC.
--------------------------	---

criterium legaal hout:

Minimumeis legaal hout	<p>Het te leveren hout is aantoonbaar legaal geproduceerd.</p> <p>OF</p> <p>Het hout in [product] is aantoonbaar legaal geproduceerd.</p> <p>Onder legaal geproduceerd wordt verstaan dat de organisatie of instantie die de bomen kapt waarvan het te leveren hout afkomstig is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beschikt over een wettelijk exploitatierecht voor het betreffende bos; • een register bijhoudt van alle plaatselijke wetgeving en gedragscodes inzake bosbouw en –exploitatie; • alle relevante plaatselijke en nationale wetgeving en gedragscodes naleeft - met inbegrip van wetten op het terrein van milieubescherming, arbeid, gezondheid en veiligheid; • alle verschuldigde royalty's en heffingen heeft betaald. <p><u>Bewijsmiddel(en):</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De bij deze inschrijving te voegen verklaring van inschrijver dat aan deze minimumeis wordt voldaan, met bijgevoegd: <ul style="list-style-type: none"> • een certificaat dat voldoet aan de legaliteitscriteria zoals opgesteld door het Central Point for Expertise on Timber in het Verenigd Koninkrijk. <p>of</p> <ul style="list-style-type: none"> • ander bewijs, voorzien van uitgebreide gedocumenteerde en op authenticiteit verifieerbare informatie, waaruit blijkt dat het te gebruiken hout aantoonbaar legaal is geproduceerd in hiervoor bedoelde zin.
Toelichting voor inkoper	Juridische kanttekeningen bij het gebruik van deze eis vindt u onderaan deze pagina.

	<p><u>Verificatie van bewijsmiddel(en):</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inwinnen van nadere informatie bij de certificerende instelling die het document afgaf. 2. Alle bewijsmiddelen kunnen ter verificatie aan TPAC worden voorgelegd. De TPAC kan namens de inkoper het hout toetsen aan legaal hout.
--	---

Disclaimer bij criteria:

Het kabinet heeft in juni 2004 bepaald dat overheden die hout inkopen zoveel mogelijk duurzaam hout moeten kopen. Op 24 juni 2008 heeft het ministerie van VROM de Nederlandse criteria voor duurzaam hout vastgesteld en aan de Tweede Kamer gezonden. Deze criteria zijn zorgvuldig ontwikkeld in overleg met diverse stakeholders. De criteria hebben betrekking op houtcertificatiesystemen en behandelen duurzaam bosbeheer, de handelsketen en de inrichting van een certificatiesysteem. Een onafhankelijke commissie, de toetsingscommissie Inkoop Hout (TPAC: Timber Procurement Assessment Committee) toetst in opdracht van het ministerie van VROM, welke certificatiesystemen aan de criteria voldoen.

De meest gebruikte houtcertificatiesystemen in Nederland zijn inmiddels getoetst. De meest recente stand van zaken omtrent de toetsing van certificatiesystemen is te vinden op www.tpac.smk.nl. Elk certificatiesysteem kan zich bij TPAC aanmelden voor toetsing.

Zes EU-landen hebben een inkoopbeleid voor hout ontwikkeld. Tot op heden hebben geen van deze landen een volledige (juridische) goedkeuring van de Europese Commissie. Het ministerie van VROM ziet de huidige Nederlandse criteria voor duurzaam hout als de op dit moment best haalbare optie om de duurzaamheid van het in te kopen hout te garanderen. Daarom is voor deze productgroep een criterium geformuleerd waarin wordt verwezen naar de Nederlandse criteria voor duurzaam hout. Het gebruik van de voor deze productgroep geformuleerde eis voor duurzaam hout is daarom op eigen verantwoordelijkheid. Duidelijk is wel dat de in de praktijk veel gebruikte methode om één certificatiesysteem te eisen niet conform het Europese aanbestedingsrecht is.

In sommige gevallen, bijvoorbeeld bij zeer specifieke vereisten aan het product, is het mogelijk dat er onvoldoende duurzaam geproduceerd hout beschikbaar is. In die gevallen zal het hout minimaal van legale afkomst moeten zijn. Voor het aantonen van legaliteit sluit het Kabinet aan bij het beleid van het Verenigd Koninkrijk. De toetsing van certificatiesystemen voor de legaliteit van het geproduceerde hout wordt uitgevoerd door het Engelse Central Point of Expertise (CPET). De meest recente stand van zaken is te vinden op www.inkoopduurzaamhout.nl.

Hout zonder certificaat kan met de benodigde relevante bewijsstukken worden voorgelegd aan de inkoper, waarna de inkoper bewijsstukken ter beoordeling kan voorleggen aan de TPAC. Deze toetst zowel op duurzaamheid als op legaliteit. Op www.tpac.smk.nl vindt u een handleiding welke bewijsstukken u dient aan te leveren.

Alle relevante informatie is te vinden op www.tpac.smk.nl en www.inkoopduurzaamhout.nl.

Productgroepen die niet terugkomen in de besteksteksten en ook (nog) niet worden toegepast.

Grondwerk

Er is een gunningscriterium opgesteld voor grondverzet, Zodra de duurzaamheid objectief meetbaar is via een LCA systeem (bijv DuboCalc) kan het als gunningscriterium worden toegepast. Tot die tijd wordt de duurzaamheid van grondwerk niet als door DLG gunningscriterium toegepast.

Wel kan de opdrachtgever tijdens de ontwerpfase, de duurzaamheidsaspecten stimuleren, door kritisch te zijn op transport afstanden, transport routes etc.

Groenvoorziening

Ondanks dat groenvoorziening een aanzienlijk deel van het werk van DLG uitmaakt, past DLG hiervoor nog geen gunningscriteria toe. Op dit moment wordt bediscussieerd hoe de gunningscriteria werkbaar en meetbaar gemaakt kunnen worden.

Houten constructies

Komt uit Senter Novem productgroepen kunstwerken, waterbouwkundige constructies

De minimumeisen voor houten constructies komen voort uit de B&U-sector (woningen en kantoren). Daardoor zijn de genoemde criteria niet goed bruikbaar voor de GWW sector. (Voorbeeld geëist wordt: er wordt geen hout in de constructie toegepast waar contact is met de grond. Dit is voor damwand, beschoeiing niet werkbaar.)

De conclusie is dat we minimum eisen voor hout vooralsnog niet kunnen toepassen.